

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

Βιβλίο Γονέα

Προετοιμάζομαι για Οδηγός

Μαθητές Λυκείου

ΓΕΝΙΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΟΔΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

eDRIVE
Academy

www.edrive.yme.gov.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

Βιβλίο Γονέα

«Προετοιμάζομαι για Οδηγός»

Μαθητές Λυκείου

Οκτώβριος 2015

Copyright: Υπουργείο Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων

www.edrive.yme.gov.gr

Δικτυώνουμε το Μέλλον

**ΓΕΝΙΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΟΔΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ**

Ακρωνύμια

Ελληνικά Ακρωνύμια

Ακρωνύμιο	Περιγραφή
ΑμεΑ	Άτομα με Αναπηρία
ΕΛΣΤΑΤ	Ελληνική Στατιστική Αρχή
ΙΧ	Όχημα Ιδιωτικής Χρήσεως
ΚΟΚ	Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας
κλπ.	και τα λοιπά
ΜΜΜ	Μέσα Μαζικής Μεταφοράς
π.χ.	παραδείγματος χάριν

Αγγλικά Ακρωνύμια

Ακρωνύμιο	Περιγραφή
GPS	Global Positioning System

Πίνακας περιεχομένων

Ακρωνύμια.....	iii
Ελληνικά Ακρωνύμια.....	iii
Αγγλικά Ακρωνύμια	iii
Πίνακας περιεχομένων	iv
1 Εισαγωγή.....	1
1.1 Στόχος του συμβουλευτικού οδηγού	2
2 Στατιστικά οδικών ατυχημάτων	4
3 Πώς να ενισχύσετε την ασφαλή συμπεριφορά των παιδιών σας στο δρόμο 9	
4 Γνωριμία με το βιβλίο του μαθητή Λυκείου «Προετοιμάζομαι για Οδηγός».	10
5 Προτεινόμενες δράσεις και δραστηριότητες	12
5.1 Παρακολουθείτε μαζί εκπαιδευτικά βίντεο και κάνετε κριτικό σχολιασμό.....	12
5.2 Επισκεφτείτε κάποιον φορέα/ σύλλογο ΑμεΑ.....	13
5.3 Παροτρύνετε το παιδί σας να χρησιμοποιήσει μια εφαρμογή/ πλατφόρμα δρομολόγησης και πλοήγησης	13
5.4 Μιλήστε στο παιδί σας για την Οικολογική Μετακίνηση	14
5.5 Παρουσιάστε στο παιδί σας ένα σύστημα επιβράβευσης	15
6 Βιβλιογραφία	17

Λίστα Πινάκων

Πίνακας 1: Κατάταξη των αιτιών θανάτου παιδιών 15-17 ετών σε όλο τον κόσμο (Πηγή: World Health Organizations, Global Health Estimates, 2014)	4
Πίνακας 2: Νεκροί σε οδικά ατυχήματα σε Ευρώπη και Ελλάδα, στις ηλικιακές ομάδες 15-17 και 18-24 για το έτος 2010.....	5
Πίνακας 3: Αριθμός νεκρών σε οδικά ατυχήματα στην Ελλάδα ανά κατηγορία μετακινούμενου, στις ηλικιακές ομάδες 15-17 και 18-24 για το έτος 2010.....	5

Λίστα Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1: Νεκροί έτους 2010 ανά κατηγορία μετακινούμενων.....	5
Διάγραμμα 2: Νεκροί έτους 2010 ανά φύλο.....	6

1 Εισαγωγή

Μέσα από το βιβλίο για μαθητές Λυκείου «Προετοιμάζομαι για οδηγός» της ηλεκτρονικής πλατφόρμας edrive, το παιδί σας μπορεί να ενημερωθεί για κρίσιμα θέματα της οδικής ασφάλειας και να αποκτήσει την απαραίτητη γνώση και ευαισθητοποίηση, ώστε να είναι το ίδιο σε θέση να διασφαλίζει την ασφάλεια των μετακινήσεών του σε όλες τις εκφάνσεις της κινητικότητάς του, αποφεύγοντας κινδύνους και εμπόδια.

Τα παιδιά του Λυκείου, που προετοιμάζονται για οδηγό, μιας και από αυτές τις ηλικίες είναι πλέον σε θέση να είναι κάτοχοι διπλώματος οδήγησης μηχανοκίνητου οχήματος (μοτοποδήλατου) και από την ενηλικίωσή τους και έπειτα μπορούν να αποκτήσουν άδεια οδήγησης αυτοκινήτου, πρέπει να είναι σωστά ενημερωμένα και να έχουν καλλιεργήσει μια ώριμη στάση γύρω από τα θέματα της οδικής ασφάλειας. Η δική σας συμβολή θεωρείται εξαιρετικά σημαντική, γιατί μπορείτε και πρέπει:

- να δίνετε το καλό παράδειγμα στο παιδί σας ώστε να κινείται πάντα με ασφάλεια,
- να αναγνωρίζετε τις αδυναμίες του παιδιού σας στην κατανόηση θεμάτων που σχετίζονται με την ασφαλή κινητικότητα και να δίνετε λύσεις,
- να λειτουργείτε υποστηρικτικά στο εκπαιδευτικό υλικό με το οποίο έρχεται σε επαφή,
- να συμβάλετε στην ωρίμανση της κρίσης του παιδιού σας γύρω από κρίσιμα θέματα κινητικότητας,
- να εποπτεύετε την πραγματική συμπεριφορά του παιδιού κατά τις μετακινήσεις του, να εντοπίζετε τυχόν παραβατικές συμπεριφορές και να το καθοδηγήσετε κατάλληλα, ώστε να κινείται πάντα με ασφάλεια.

Οι έφηβοι πραγματοποιούν πολλές καθημερινές μετακινήσεις αυτόνομα, χωρίς τη συνοδεία ενηλίκου. Οι περισσότερες αποστάσεις είναι μεγάλες και πολλές από αυτές γίνονται κατά τη διάρκεια της νύχτας, με σκοπό τη διασκέδαση. Επιπρόσθετα, από την ηλικία των 17, οι έφηβοι

Ως γονείς θα πρέπει να θυμάστε:

- ότι γνωρίζετε το παιδί σας καλύτερα από τον καθένα και μπορείτε να εντοπίσετε τις αδυναμίες του,
- ότι μπορείτε να λειτουργήσετε ως παράδειγμα προς μίμηση για το παιδί σας,
- ότι είναι πολύ σημαντικό να μάθει το παιδί πριν οδηγήσει να τηρεί πάντα όλους τους κανόνες ασφαλείας και να αναπτύξει μια ώριμη κρίση και συμπεριφορά για τα θέματα κινητικότητας,
- ότι η ζωή του παιδιού σας κινδυνεύει εάν δεν είναι σε θέση να κινείται με ασφάλεια.

επιτρέπεται να κάνουν χρήση αλκοολούχων ποτών, μια συνθήκη που μπορεί να απειλήσει σημαντικά την ασφάλειά των μετακινήσεών τους. Η δυνατότητα να μετακινούνται με μοτοποδήλατο σε αυτές τις ηλικίες, σε συνδυασμό με τα παραπάνω, καθιστά ιδιαίτερα απειλητικό το οδικό περιβάλλον για τους εφήβους, εάν δεν έχουν κατανοήσει πλήρως τη σοβαρότητα της οδικής ασφάλειας.

1.1 Στόχος του συμβουλευτικού οδηγού

Το θέμα της Οδικής Ασφάλειας και ειδικά η διασφάλιση των ασφαλών μετακινήσεων και η πρόληψη των σοβαρών οδικών ατυχημάτων για όλους, αποτελεί βασική προτεραιότητα του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (www.yme.gr) και ειδικότερα της Γενικής Διεύθυνσης Οδικής Ασφάλειας αυτού. Ιδιαίτερα στις ηλικίες των νέων μεταξύ 16-18 ετών, τα οδικά ατυχήματα αποτελούν παγκοσμίως την πρώτη αιτία θανάτου. Για αυτό, είναι πολύ σημαντικό τα παιδιά σας να είναι σωστά ενημερωμένα για θέματα οδικής ασφάλειας ώστε να αποκτήσουν μια ώριμη και ασφαλή οδική συμπεριφορά, πριν πιάσουν στα χέρια τους το τιμόνι.

Ο παρών συμβουλευτικός οδηγός θα σας βοηθήσει να ενισχύσετε την ευαισθητοποίηση και τις γνώσεις των παιδιών σας για τα θέματα της οδικής ασφάλειας και να τα καθοδηγήσετε κατάλληλα ώστε να μετακινούνται με ασφάλεια, να γνωρίζουν τους νόμους που διέπουν την κίνηση των οχημάτων, να οδηγούν συνετά και αποφεύγοντας παραβατικές και επικίνδυνες συμπεριφορές και καταστάσεις, να γνωρίζουν τους δρόμους, τη σήμανση και τη σηματοδότηση, τις σύγχρονες τεχνολογίες των οχημάτων, τα θέματα οικολογικών μετακινήσεων και να συμβάλουν στην ενίσχυση της πράσινης κινητικότητας καθώς και είναι ενήμερα για θέματα που σχετίζονται με την κινητικότητα εκτός χώρας.

Ο συμβουλευτικός οδηγός διακρίνεται σε πέντε κεφάλαια, όπου το πρώτο κεφάλαιο είναι εισαγωγικό στον οδηγό και αναφέρεται στο στόχο του, το δεύτερο σε στατιστικά στοιχεία που αφορούν σε ατυχήματα με εφήβους, το τρίτο περιγράφει τρόπους ώστε να ενισχύσετε την ασφαλή συμπεριφορά των παιδιών σας στο οδικό περιβάλλον, το τέταρτο περιγράφει τη δομή και τους στόχους του βιβλίου για μαθητές Λυκείου «Προετοιμάζομαι για οδηγός» και στο πέμπτο και τελευταίο κεφάλαιο περιγράφονται οι

προτεινόμενες δράσεις που μπορείτε να υλοποιήσετε μαζί με το παιδί σας και να ενισχύσετε την ασφάλεια των μετακινήσεων του και τις γνώσεις του.

2 Στατιστικά οδικών ατυχημάτων

Βάσει στοιχείων του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και του Ευρωβαρομέτρου¹, περισσότερα από 1.800 ατυχήματα σημειώνονται κάθε χρόνο μέσα και έξω από τα ελληνικά σχολεία με θύματα μαθητές, τη στιγμή που 186.300 παιδιά² πεθαίνουν κάθε χρόνο σε τροχαία ατυχήματα σε όλο τον κόσμο. Αυτό αντιστοιχεί σε περισσότερα από 500 παιδιά κάθε μέρα (World Health Organization).

Όπως φαίνεται και στον Πίνακα 1, οι έφηβοι της ηλικιακής ομάδας (15-17 ετών) έχουν ως κύριο λόγο θνησιμότητας παγκοσμίως τα οδικά ατυχήματα. Η παρορμητική τους συμπεριφορά σε συνδυασμό με την επιρροή τους από τους φίλους και την εντονότερη έκθεσή τους στην κυκλοφορία πολλαπλασιάζει τους κινδύνους. Αποτέλεσμα αυτής της επιρροής είναι και το φαινόμενο bullying που αναπτύσσεται στα σχολεία και αφορά όλες τις εκφάνσεις της ζωής των νέων, συμπεριλαμβανομένης της κινητικότητας, και ευθύνεται πολλές φορές για την επικίνδυνη οδική συμπεριφορά και κινητικότητα που παρατηρείται στους εφήβους ως αποτέλεσμα προκλήσεων μεταξύ τους (π.χ. κόντρες και σουζες με μηχανάκια, διάσχιση οδών από τη μέση του δρόμου).

Κατάταξη #	Ηλικιακή ομάδα: 15-17 ετών
1	Οδικά ατυχήματα
2	Αυτοτραυματισμός
3	Διαπροσωπική βία
4	HIV/AIDS

Πίνακας 1: Κατάταξη των αιών θανάτου παιδιών 15-17 ετών σε όλο τον κόσμο (Πηγή: World Health Organizations, Global Health Estimates, 2014)

Στην Ευρώπη καταγράφηκαν 851 νεκροί σε οδικά ατυχήματα ηλικίας 15-17 ετών για το έτος 2010, και 4731 ηλικίας 18-24 ετών ενώ στην Ελλάδα αντίστοιχα, 39 νεκροί 15-17 ετών και 186 18-24 ετών. Οι αριθμοί είναι μεγάλοι, ιδιαίτερα εάν αναλογιστούμε ότι για κάθε νεκρό στις Ευρωπαϊκές οδούς αντιστοιχούν 4 μόνιμα νοητικά και κινητικά ανάπηροι, 8 σοβαρά τραυματίες και 50 ελαφρά τραυματίες.

¹ <http://www.europarl.gr/el/quick-look-at-ep/eurobarometer.html?sessionId=D2C5F2ED304A8EFD51599F22C705EA15>

² Παιδί θεωρείται κάθε άτομο κάτω από την ηλικία των 18 χρόνων, όπως ορίζεται από τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

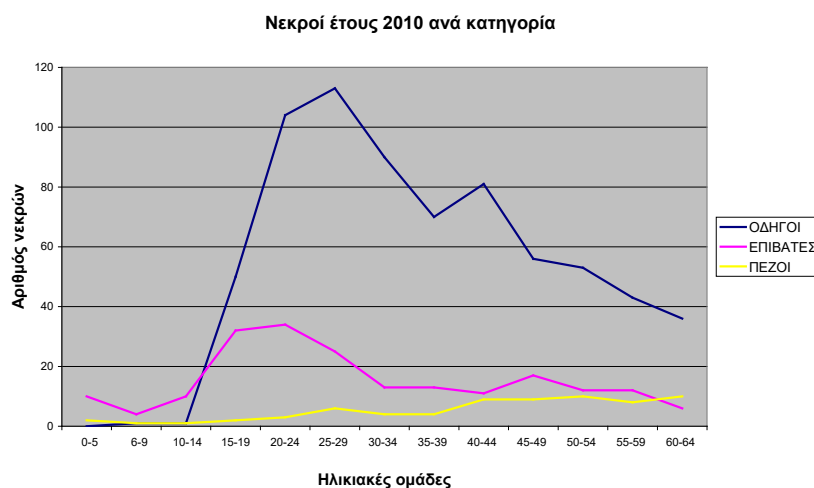
Νεκροί	Ευρώπη (EU25)	Ελλάδα
Ηλικίες 15-17	851	39
Ηλικίες 18-24	4731	186

Πίνακας 2: Νεκροί σε οδικά ατυχήματα σε Ευρώπη και Ελλάδα, στις ηλικιακές ομάδες 15-17 και 18-24 για το έτος 2010.

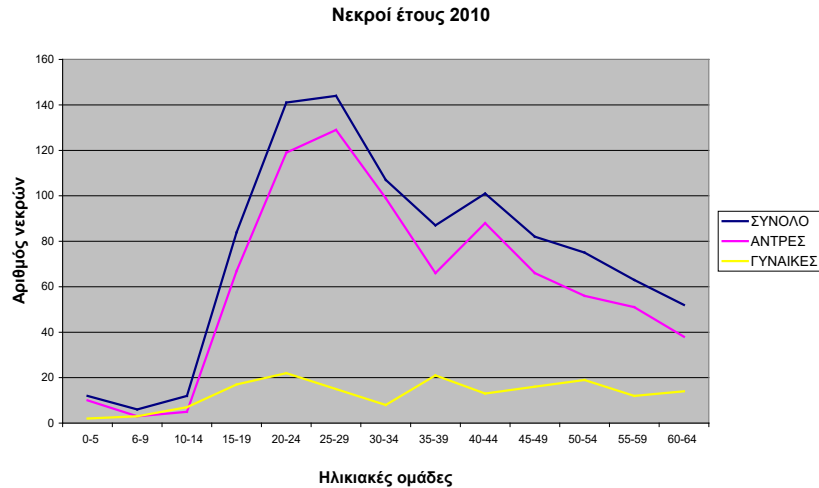
Όπως φαίνεται και στον Πίνακα 3, για το έτος 2010 και για τις ηλικιακές ομάδες των μαθητών του Λυκείου (15-17) το 51,3% των νεκρών από οδικά ατυχήματα ήταν οδηγοί, το 46,1% επιβάτες και το 2,6% πεζοί, ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά σε νέους οδηγούς 18-24 ετών ήταν 72%, 25,8% και 2,2%.

ΕΛΛΑΔΑ	Νεκροί 15-17	Νεκροί 18-24
Οδηγοί	20 (51,3%)	134 (72%)
Επιβάτες	18 (46,1%)	48 (25,8%)
Πεζοί	1 (2,6%)	4 (2,2%)

Πίνακας 3: Αριθμός νεκρών σε οδικά ατυχήματα στην Ελλάδα ανά κατηγορία μετακινούμενου, στις ηλικιακές ομάδες 15-17 και 18-24 για το έτος 2010.

Διάγραμμα 1: Νεκροί έτους 2010 ανά κατηγορία μετακινούμενων.

Διάγραμμα 2: Νεκροί έτους 2010 ανά φύλο.

Κύριες αιτίες οδικών ατυχημάτων :

- Απόσπαση προσοχής
- Υπερβολική ταχύτητα
- Οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ
- Απρόσεκτη οδήγηση
- Κακές καιρικές συνθήκες
- Παραβίαση ΚΟΚ

Νέοι οδηγοί, ιδιαίτερα άνδρες σύμφωνα με το διάγραμμα 1, είναι πολύ πιο πιθανό να σκοτωθούν και να σκοτώσουν και άλλους σε τροχαία ατυχήματα, σε σύγκριση με μεγαλύτερους σε ηλικία οδηγούς.

Ο μέγιστος αριθμός θανάτων από οδικά ατυχήματα στις ηλικίες 15-17 ετών παρουσιάζεται κατά τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο και οι επικινδυνότερες ημέρες της εβδομάδας είναι τα Σαββατοκύριακα. Το 2010, τα περισσότερα θανατηφόρα ατυχήματα στις ηλικίες 15-17 ετών συνέβησαν σε επαρχιακές οδούς στην ΕΕ (61% για κορίτσια, 53% για αγόρια).

Η μεγάλη επικινδυνότητα των δικύκλων φαίνεται ξεκάθαρα από το ποσοστό των θανατηφόρων ατυχημάτων στα οποία συμμετέχουν (σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Τροχαίας), λαμβάνοντας υπόψη και το ποσοστό συμμετοχής των δικύκλων στο σύνολο των οχημάτων που κυκλοφορούν στους Ελληνικούς δρόμους (σύμφωνα με τη βάση δεδομένων της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας — ΕΛΣΤΑΤ). Δεδομένου ότι το 2014 τα δίκυκλα αποτελούσαν το 20% των οχημάτων στους δρόμους της Ελλάδας και συμμετείχαν στο 40% των θανατηφόρων οδικών ατυχημάτων και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι έφηβοι από την ηλικία των 16 ετών μπορούν να είναι κάτοχοι διπλώματος οδήγησης μοτοποδηλάτων κατηγορίας AM³, είναι

³ Τα διπλώματα οδήγησης κατηγορίας AM αφορούν: α) μοτοποδήλατο δίκυκλο μέγιστης ταχύτητας 45km/h και κυλινδρισμού έως 50cm³ ή με ισχύ έως 4KW για ηλεκτρικό κινητήρα, β) μοτοποδήλατο τρίκυκλο μέγιστης ταχύτητας 45km/h και κυλινδρισμού έως 50cm³ ή με ισχύ έως 4KW για ηλεκτρικό κινητήρα, γ) ελαφρό τετράκυκλο μέγιστης ταχύτητας 45km/h, μάζας κενού οχήματος έως 350 kg και κυλινδρισμού έως 50cm³ ή με ισχύ έως 4KW για ηλεκτρικό κινητήρα και προαπαιτούν επιτυχή εξέταση σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο.

σημαντικό τα παιδιά του Λυκείου να είναι πλήρως ενημερωμένα για θέματα οδικής ασφάλειας που σχετίζονται με την οδήγηση μιάς και απειλούνται περισσότερο ως άπειροι οδηγοί.

Ένα άλλο κρίσιμο θέμα που απειλεί τους εφήβους είναι η κινητικότητα σε συνδυασμό με την κατανάλωση αλκοόλ. Σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) το 2001, σε δείγμα 6820 ατυχημάτων (για τα οποία υπάρχουν στοιχεία αλκοτέστ επί συνόλου 9870), βρέθηκαν θετικοί στο αλκοτέστ 1897 οδηγοί (27,82%). Το ποσοστό είναι μεγάλο ειδικά αν συγκριθεί με τα ποσοστά της Γαλλίας (20%), της Μεγάλης Βρετανίας (15%), της Γερμανίας (19%) και της Σουηδίας (4,8%). Μόνο η Ιταλία το ξεπερνούσε με 30% (Εκστρατεία ΒΟΒ, 2001).

Αντίστοιχα στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ για το 2010 επί δείγματος 4633 περιπτώσεων ατυχημάτων (για τα οποία υπάρχουν στοιχεία αλκοτέστ επί συνόλου 6039), βρέθηκαν 678 θετικά αλκοτέστ (14,63%).

Το 29% των εφήβων 15 ετών στην Ελλάδα καταναλώνουν συχνά αλκοόλ μέσα σε μια εβδομάδα ενώ το 29,8% των εφήβων 11-18 ετών στην Ελλάδα ανέφεραν βαριά επεισοδιακή κατανάλωση αλκοόλ. Αν αναλογιστούμε τα παραπάνω ποσοστά οδικών ατυχημάτων που σχετίζονται με την κατανάλωση αλκοόλ, σε συνδυασμό με το ποσοστό των εφήβων που εκτίθενται σε αυτό, κατανοούμε ότι η κινητικότητά τους απειλείται σημαντικά.

Σύμφωνα με τον ΚΟΚ: «Απαγορεύεται η οδήγηση κάθε οδικού οχήματος από οδηγό ο οποίος κατά την οδήγηση του οχήματος βρίσκεται υπό την επίδραση οινοπνεύματος, τοξικών ουσιών ή φαρμάκων που σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσης τους ενδέχεται να επηρεάζουν την ικανότητα του οδηγού».

Ο οδηγός θεωρείται ότι βρίσκεται υπό την επίδραση οινοπνεύματος όταν το ποσοστό αυτού στον οργανισμό του είναι μεγαλύτερο από 0.5gr/lf αίματος ή από 0.25mg/lf εκπνεόμενου αέρα.

Περισσότεροι από 8 δικυκλιστές σκοτώνονται στην Ελλάδα κάθε εβδομάδα και το 80% των δικυκλιστών που σκοτώνονται έχουν υποστεί κρανιοεγκεφαλική κάκωση, γεγονός που συνδέεται με τη μη χρήση κράνους. Η χρήση κράνους μειώνει τον κίνδυνο θανάτου από τροχαίο ατύχημα στο 1/3 και για αυτό είναι σημαντικό να επιβάλλετε στα παιδιά σας να φοράν πάντα το κράνος τους όταν πρόκειται να οδηγήσουν ή να επιβιβαστούν ως συνεπιβάτες σε μηχανή. Επίσης, 2 στους 3 σκοτώνονται στις αστικές περιοχές παρόλο που εκεί οι ταχύτητες είναι μικρότερες. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι η έλλειψη ορθής οδικής συμπεριφοράς είναι περισσότερο επικίνδυνη από την αναπτυσσόμενη ταχύτητα.

Η χρήση κράνους μειώνει τον κίνδυνο θανάτου από τροχαίο ατύχημα στο 1/3 και για αυτό είναι σημαντικό να επιβάλλετε στα παιδιά σας να φοράν ΠΑΝΤΑ ΤΟ ΚΡΑΝΟΣ τους όταν πρόκειται να οδηγήσουν ή να επιβιβαστούν ως συνεπιβάτες σε μηχανή.

3 Πώς να ενισχύσετε την ασφαλή συμπεριφορά των παιδιών σας στο δρόμο

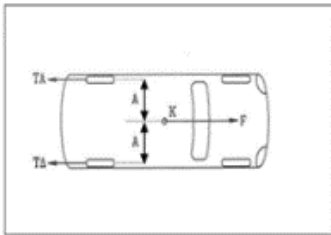
Ως γονείς, μπορείτε να συμβάλετε αποτελεσματικά στην ενημέρωση των παιδιών σας γύρω από τα θέματα οδικής ασφάλειας, να τα βοηθήσετε να αποκτήσουν ώριμη συνείδηση και υπεύθυνη συμπεριφορά, ώστε να μετακινούνται πάντα με ασφάλεια με όλα τα μέσα και όλους τους τρόπους (ως πεζοί, οδηγοί μοτοσυκλέτας ή επιβάτες, κλπ.).

Είναι πολύ σημαντικό να μάθετε στο παιδί σας να σκέπτεται με γνώμονα την οδική του ασφάλεια και θα πρέπει:

- Να του εξηγείτε τους κινδύνους του οδικού δικτύου, ακόμα και όταν εκείνο νομίζει ότι τα ξέρει όλα!
- Να ενδιαφέρεστε και να έρχεστε σε επαφή με τυχόν εκπαιδευτικό υλικό που απευθύνεται στο παιδί σας και αφορά την οδική ασφάλεια και να κάνετε κριτικό και επεξηγηματικό διάλογο μαζί του γύρω από αυτά τα θέματα.
- Να του υπενθυμίζετε όλους του βασικούς κανόνες οδικής συμπεριφοράς που πρέπει ν' ακολουθεί όταν μετακινείται ως πεζός, ως ποδηλάτης, ως μοτοσικλετιστής ή ως επιβάτης (π.χ. να φορά πάντα το κράνος του, να μην παρασύρεται από τους φίλους του σε παραβατικές συμπεριφορές, να οδηγεί το μηχανάκι με ασφάλεια κλπ.)!
- Να κάνετε κριτικό διάλογο μαζί του για παραβατικές ή επικίνδυνες συμπεριφορές που παρατηρείτε στο δρόμο ή που αναγνωρίζετε στις εκφάνσεις κινητικότητας του παιδιού σας!
- Να παρατηρείτε την οδική του συμπεριφορά, να ακούτε τις ανησυχίες του, να στέκεστε δίπλα του, να συζητάτε μαζί του, να του επιστήσετε την προσοχή όπου χρειάζεται!

4 Γνωριμία με το βιβλίο του μαθητή Λυκείου «Προετοιμάζομαι για Οδηγός»

Μέσα από την ηλεκτρονική πλατφόρμας eDrive Academy (www.edrive.yme.gov.gr), που έχει αναπτυχθεί από το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (www.yme.gr) τα παιδιά σας έχουν πρόσβαση στο βιβλίο για Μαθητές Λυκείου «Προετοιμάζομαι για οδηγός» που τα βοηθάει να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις αλλά και την ευαισθητοποίηση που απαιτείται για να μπορούν να προστατεύουν τον εαυτό τους όταν κυκλοφορούν στο οδικό δίκτυο, μέσα από τις επτά θεματικές ενότητες (κεφάλαια) που διαρθρώνεται και που περιγράφονται συνοπτικά παρακάτω.

Στο Κεφάλαιο 1 με τίτλο: «Οδηγώ με ασφάλεια», οι μαθητές του Λυκείου εξοικειώνονται με τις βασικές έννοιες της οδικής ασφάλειας, γνωρίζουν τις βασικές αιτίες των τροχαίων ατυχημάτων και μαθαίνουν την ορθή συμπεριφορά που πρέπει να έχουν ώστε να είναι ασφαλή.

Στη συνέχεια, στο δεύτερο κεφάλαιο του βιβλίου με τίτλο «Οι νόμοι της κίνησης οχημάτων και η συμπεριφορά τους στο δρόμο», μαθαίνουν τους νόμους που διέπουν την κίνηση και την ασφαλή οδήγηση των οχημάτων. Έτσι, γνωρίζουν τις δυνάμεις που ασκούνται σε ένα όχημα σε διαφορετικές κινήσεις και συνθήκες καθώς και τα μέτρα ασφαλείας που πρέπει να τηρούν σε κάθε περίπτωση.

Για να μετακινηθούν με ασφάλεια και να αποκτήσουν συνετή και ώριμη συμπεριφορά θα πρέπει να είναι σε θέση να αποφεύγουν επιπρόσθετα, επικίνδυνες καταστάσεις για τον οδηγό (αλκοόλ, ναρκωτικά, φάρμακα, υπνηλία, κόπωση, χρήση κινητού τηλεφώνου), συνθήκες για τις οποίες μπορούν να ενημερωθούν στο τρίτο κατά σειρά κεφάλαιο του βιβλίου, με τίτλο «Ο καλός οδηγός».

Στο τέταρτο κεφάλαιο με τίτλο «Οι δρόμοι», οι μαθητές του Λυκείου εξοικειώνονται με βασικούς ορισμούς και τυπολογία οδών, μαθαίνουν να διακρίνουν το οδικό δίκτυο στις κατηγορίες του και ενημερώνονται για τις επιτρεπόμενες ταχύτητες ανά κατηγορία οδού καθώς και για τις βασικές κατηγορίες και πινακίδες σήμανσης.

Το κεφάλαιο πέντε με τίτλο «Το όχημα τώρα και στο μέλλον» βοηθάει τους μαθητές Λυκείου να γνωρίσουν νέες

τεχνολογίες αυτοκίνησης, εξοικειώνει τους μαθητές με τα χαρακτηριστικά και τη λειτουργικότητα αυτών των τεχνολογιών ενώ παρουσιάζει τη συμβολή αυτών των τεχνολογιών στην οδική ασφάλεια και τη βελτίωση της ποιότητας των μετακινήσεων.

Στο κεφάλαιο έξι με τίτλο «Πράσινη μετακίνηση», γίνεται λόγος για την πράσινη μετακίνηση και την οικολογική οδήγηση, ώστε οι μαθητές του Λυκείου να καλλιεργήσουν το αίσθημα σεβασμού προς το περιβάλλον εξοικονομώντας παράλληλα χρόνο και χρήματα.

Τέλος, στο τελευταίο κεφάλαιο με τίτλο «Εκτός συνόρων», οι μαθητές ενημερώνονται για όλα τα θέματα που σχετίζονται με τις μετακινήσεις εκτός των Ελληνικών συνόρων και τις δυσκολίες που μπορεί να συναντήσουν ως οδηγοί στο εξωτερικό. Σε αυτό το κεφάλαιο, θα γνωρίσουν κοινές νομοθεσίες σε Διεθνές και Ευρωπαϊκό επίπεδο, ενώ θα ενημερωθούν για τις βασικές διαφοροποιήσεις των κανόνων κυκλοφορίας σε διάφορες χώρες.

5 Προτεινόμενες δράσεις και δραστηριότητες

Σε αυτό το μέρος του συμβουλευτικού οδηγού προτείνονται μια σειρά από δράσεις και δραστηριότητες, που ως γονείς μπορείτε να ακολουθήσετε ώστε να υποστηρίξετε με το βέλτιστο δυνατό τρόπο την οδική ασφάλεια των παιδιών σας και να συμβάλλετε στην ανάπτυξη μιας ώριμης κυκλοφοριακής συνείδησης από μέρους τους.

5.1 Παρακολουθείστε μαζί εκπαιδευτικά βίντεο και κάνετε κριτικό σχολιασμό

Μαζί με το παιδί σας μπορείτε να παρακολουθήσετε τα βίντεο της ακαδημίας e-Drive Academy (θα προστεθεί το link) ή και άλλα βίντεο σχετικά με την οδική ασφάλεια. Αφιερώστε χρόνο για κριτικό διάλογο με το παιδί σας, γύρω από τα θέματα που εξετάζονται σε κάθε βίντεο. Κάντε σχετικές αναφορές σε παρόμοιες καταστάσεις από την καθημερινότητά σας και προβλέψτε πιθανούς κινδύνους που ελλοχεύουν από τις επικίνδυνες συμπεριφορές. Καταλήξτε μαζί σε μια σειρά ενεργειών που προασπίζουν την οδική ασφάλεια και πρέπει όλοι να ακολουθούν.

Συγκεκριμένα μέσα από την ηλεκτρονική πλατφόρμα edrive προτείνεται να παρακολουθήσετε μαζί με το παιδί σας τα παρακάτω ηλεκτρονικά μαθήματα:

- Κυκλοφορώ με ασφάλεια στο οδικό περιβάλλον ως πεζός
- Κυκλοφορώ με ασφάλεια στο οδικό περιβάλλον με τα ΜΜΜ
- Κυκλοφορώ με ασφάλεια με το ποδήλατό μου σε διάφορες καιρικές συνθήκες
- Κυκλοφορώ με ασφάλεια με το ποδήλατό μου σε διαφορετικά οδοστρώματα και μορφολογία εδαφών
- Κυκλοφορώ με ασφάλεια με το ποδήλατό μου τη νύχτα
- Οδηγώ με ασφάλεια - Βασικές αρχές ασφάλειας
- Οδηγώ με ασφάλεια - Ανάπτυξη βασικών δεξιοτήτων

- Οδήγηση υπό διαφορετικές καιρικές συνθήκες
- Οδήγηση υπό ειδικές καταστάσεις του οδηγού
- Οδήγηση σε διαφορετικά οδικά περιβάλλοντα
Τεχνολογικές καινοτομίες - Συστήματα Υποβοήθησης
και Πληροφόρησης
- Τεχνολογικές καινοτομίες - Οικολογική/Οικονομική
Οδήγηση
- Κυκλοφορώ με ασφάλεια ως συνεπιβάτης σε ΙΧ

Κάποια πρόσθετα ενδεικτικά βίντεο που μπορείτε να δείτε βρίσκονται στις παρακάτω ιστοσελίδες:

- <http://think.direct.gov.uk/> (πλατφόρμα εκπαιδευτικού υλικού με θεματικά βίντεο ευαισθητοποίησης για την οδική ασφάλεια)
- https://www.youtube.com/watch?v=T-xK_t-A_8E
(βίντεο για την οδική ασφάλεια των δικύκλων)

5.2 Επισκεφτείτε κάποιον φορέα/ σύλλογο ΑμεΑ

Η ευαισθητοποίηση των νέων για τα θέματα κινητικότητας των ανθρώπων με μειωμένη κινητικότητα ή/ και αναπηρίες είναι ένα καίριο θέμα για την ενσωμάτωση αυτών των ατόμων στο κοινωνικό σύνολο, παρέχοντάς τους ίσες ευκαιρίες κινητικότητας και διασφαλίζοντας τις μετακινήσεις τους με όλα τα μέσα. Είναι σημαντικό ως γονείς να βοηθήσετε τα παιδιά σας να συμμερίζονται τις ανάγκες αυτών των μετακινουμένων και να διασφαλίζουν την κινητικότητά τους. Για το λόγο αυτό, προτείνεται να προγραμματίσετε μια σειρά επισκέψεων σε κάποιο φορέα/ σύλλογο ΑμεΑ για να συνομιλήσετε με τα άτομα αυτά για τα καθημερινά προβλήματα κινητικότητας που αντιμετωπίζουν. Στη συνέχεια αφιερώστε χρόνο με το παιδί σας για να συζητήσετε αυτά τα θέματα και επιστήσετε του την προσοχή στην καθολικότητα του δικαιώματος της ασφαλούς μετακίνησης όλων των ανθρώπων.

5.3 Παροτρύνετε το παιδί σας να χρησιμοποιήσει μια εφαρμογή/ πλατφόρμα δρομολόγησης και πλοήγησης

Οι έφηβοι σήμερα, είναι ιδιαίτερα εξοικειωμένοι με την τεχνολογία. Επιπρόσθετα, υπάρχει μια μεγάλη γκάμα

έξυπνων επιλογών κινητικότητας μέσα από το διαδίκτυο και από εφαρμογές κινητών τηλεφώνων. Τα παιδιά σας θα πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν αυτές τις επιλογές προς όφελός τους, διαλέγοντας τις συνθήκες κινητικότητας (μέσα, διαδρομές, κλπ.) που εξυπηρετούν τις προσωπικές τους ανάγκες μετακίνησης. Είναι σημαντικό σε αυτή τη δράση με το παιδί σας να το συμβουλευτείτε να επιλέγει βιώσιμους τρόπους κινητικότητας με γνώμονα το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και την προτίμηση στους οικολογικούς τρόπους μετακίνησης.

Αφιερώνοντας χρόνο με το παιδί σας για να «εξερευνήσετε» διάφορα μέρη του κόσμου μέσα από την εφαρμογή πλοήγησης, θα το βοηθήσετε με έναν ευχάριστο και διασκεδαστικό τρόπο να εξοικειωθεί με τα δίκτυα άλλων χωρών και την αντίστοιχη σήμανση. Όσο επισκέπτεστε άλλα κράτη και χώρες κάντε διάλογο με το παιδί σας, κάνοντας συγκρίσεις με το δίκτυο της Ελλάδας και συζητήστε πιθανά προβλήματα κινητικότητας για διαφορετικές κατηγορίες μετακινουμένων (π.χ. επισκέπτης χώρας που τα οχήματα έχουν το τιμόνι δεξιά και είναι εξοικειωμένος στην οδήγηση οχημάτων που το τιμόνι βρίσκεται αριστερά).

Προτείνεται επιπρόσθετα, να επισπευτείτε την εφαρμογή "Going Abroad", που έχει δημιουργηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Μέσα από αυτή την εφαρμογή μπορείτε να κάνετε αναζήτηση ανά χώρα ή ανά θέμα ενδιαφέροντος (όρια ταχύτητας, χρήση ζώνης ασφαλείας, φωτεινοί σηματοδότες, όρια κατανάλωσης αλκοόλ, επήρεια ναρκωτικών, απαγορευμένες λωρίδες κυκλοφορίας, χρήση κράνους, χρήση κινητού τηλεφώνου, άλλους ειδικούς κανόνες) και να λάβετε τις αντίστοιχες πληροφορίες, ενώ είναι διαθέσιμη και η σύγκριση μεταξύ χωρών και θεμάτων. Στην εφαρμογή συμπεριλαμβάνονται επίσης και δύο ταξιδιωτικά παιχνίδια τα οποία μπορείτε να παίξετε μαζί με το παιδί σας.

5.4 Μιλήστε στο παιδί σας για την Οικολογική Μετακίνηση

Ο έφηβος πρέπει να γνωρίζει ότι ο κάθε τρόπος μετακίνησης έχει διαφορετική επίπτωση στο περιβάλλον. Με άλλα λόγια, αν επιλέξει κάποιο μηχανοκίνητο όχημα για να

μετακινηθεί, τότε το λεγόμενο «οικολογικό αποτύπωμα» που «αφήνει» το μηχανοκίνητο όχημα είναι σαφώς πιο επιβαρυντικό από το αν έχει επιλέξει ως μέσο μετακίνησης το ποδήλατο, ή ακόμα καλύτερα, το περπάτημα.

Επειδή δε, αφενός τα παιδιά σε αυτήν την ηλικία είναι δυνατό να οδηγούν ήδη μηχανοκίνητα οχήματα (μηχανάκια), αφετέρου βρίσκονται ηλικιακά λίγο πριν από το να καθίσουν νόμιμα στη θέση του οδηγού, η ανάγκη να ευαισθητοποιηθούν οικολογικά είναι καθοριστικής σημασίας για τις μετέπειτα επιλογές στη μετακίνησή τους.

Είναι λοιπόν κατανοητό, ότι η ανάπτυξη της οικολογικής οδήγησης είναι πολύ σημαντική και ο τρόπος που θα γίνει κατανοητή από τους έφηβους, πρέπει να είναι ο ενδεδειγμένος και απολύτως ξεκάθαρος.

Βασικός στόχος της οικολογικής μετακίνησης είναι οι έφηβοι να προτιμούν τα μέσα μεταφοράς που αφήνουν το πιο ανώδυνο οικολογικό αποτύπωμα. Από την άλλη πλευρά, αν είναι επιβεβλημένη η χρήση μηχανοκίνητου μέσου μεταφοράς πρέπει να είναι έτοιμοι να οδηγήσουν οικολογικά και με ασφάλεια.

Μέσα από την πλατφόρμα του edrive έχετε πρόσβαση στο βιβλίο «Οδηγώ οικολογικά = Οδηγώ έξυπνα» μέσω του οποίου μπορείτε να ενημερωθείτε για κρίσιμα θέματα οικολογικής οδήγησης και κινητικότητας καθώς και για τους τρόπους και τα οφέλη αυτής.

Οικολογική Οδήγηση = Οικονομική Οδήγηση = Έξυπνη Οδήγηση

Προτείνεται επίσης να επισπευτείτε τα εκπαιδευτικά σενάρια της οικολογικής οδήγησης:

- Επίγνωση του κίνδυνου/ Σχεδιασμός
- Συμμόρφωση στα όρια ταχύτητας
- Χρήση cruise control

5.5 Παρουσιάστε στο παιδί σας ένα σύστημα επιβράβευσης

Μπορείτε να παρουσιάσετε ένα σύστημα επιβράβευσης των καλών συμπεριφορών του παιδιού σας που

σχετίζονται με την οδική του ασφάλεια, π.χ. «Εάν διαπιστώσω ότι είσαι αρκετά ώριμος/ ώριμη για να κάνεις ποδήλατο, δηλαδή φοράς πάντα κράνος, φροντίζεις τη συντήρησή του, έχεις κατάλληλο ρουχισμό ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες και το φωτισμό, τότε θα σου πάρω ένα καινούργιο ποδήλατο». Ομοίως, «Εάν παρατηρήσω ότι έχεις ώριμη συμπεριφορά σε όλες τις εκφάνσεις της κινητικότητάς σου και δεν παρασύρεσαι από τους φίλους σου σε παρορμητικές και επικίνδυνες συμπεριφορές, θα σου πάρω μηχανάκι».

Μην ξεχνάτε ότι στο σύστημα επιβράβευσης θα πρέπει να υπάρχουν και κάποιες ποινές, π.χ. «Εάν δεν φοράς κράνος θα σου απαγορεύσω να χρησιμοποιείς το μηχανάκι/ ποδήλατο για κάποιο χρονικό διάστημα» κλπ.

6 Βιβλιογραφία

BOB campaign: <http://www.bob.be/>

CARE EU road accidents database, 2010

Pace J. F., et al. (2012) Basic Fact Sheet "Pedestrians", Deliverable D3.9 of the EC FP7 project DaCoTA.

ROADWISE, 95 Alive York and North Yorkshire Road Safety Partnership: <http://www.roadwise.co.uk/children/road-safety/statistics>

Safeway2School project No. 233967, D1.4 Accident analysis report, 2010.

http://ec.europa.eu/greece/news/2015/20150324_odiki_a_sfaleia_el.htm

http://ec.europa.eu/transport/road_safety/going_abroad

THINK! Road safety education platform:

<http://think.direct.gov.uk/>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής
Ανάπτυξης

ψηφιακή Ελλάδα
Όλα είναι δυνατά
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
"Ψηφιακή Σύγκλιση"

ΚΤΠ ΑΕ
Κοινωνία της Πληροφορίας ΑΕ

Ποιότητα ζωής για όλους

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης